

BUYRAK TIZIMIDAGI KASSALLIKLAR

Rahimova M.Sh., Umirqulova F.A

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Termiz shahar Farovon massivi, 43B uy,
email: esadir_74@rambler.ru

ANNOTATSIYA

Maqolada buyrak kasalliklarining kelib chiqish sabablarini oldini olishda

sogʻlom turmush tarzining oʻrni va unga rioya qilish, buyrak kasalliklarini paydo boʻlish alomatlari va unga taʼsir etuvchi omillar koʻrsatib oʻtilgan. Buyrak etishmovchiligi - buyrak faoliyatining pasayishi sindromi, toʻsatdan (oʻtkir) yoki sekin - asta (surunkali) roʻy beradigan buyrak kasalligi taxlil qilingan va inson organizmida buyrak kasalligining paydo boʻlish belgilari yoritilgan.

Kalit soʻzlar: Buyrak yetishmovchiligi, patologik oʻzgarishlar, buyrak funksiyasi, buyrak faoliyatining pasayishi sindromi.

ЗАБОЛЕВАНИЯ ПОЧЕЧНОЙ СИСТЕМЫ

Рахимова.М.Ш., Умиркулова Ф.А

Термезский университет экономики и сервиса, город Термез массив
Фараван, дом 43 В email: esadir_74@rambler.ru

Аннотация:

В статье о профилактике первопричин заболеваний почек роль и соблюдение здорового образа жизни, возникновение заболеваний почек показаны симптомы и факторы, влияющие на него. Почечная недостаточность-почечная синдром снижения активности, возникающий внезапно (остро) или медленно (хронически) анализируется заболевание почек и выявляется возникновение заболевания почек в организме человека.

знаки выделены.

Ключевые слова: почечная недостаточность, патологические изменения, функция почек, синдром снижения активности.

DISEASES OF THE RENAL SYSTEM

Rakhimova.M.Sh. Umirqulova F.A

**Termez University of Economics and Service, Termez city Farovon area, house
43b email: esadir_74@rambler.ru**

Annotation:

In the article on the prevention of the root causes of kidney disease the role and observance of a healthy lifestyle, the occurrence of kidney diseases the symptoms and factors affecting it are shown. Renal insufficiency is a renal syndrome of decreased activity that occurs suddenly (acutely) or slowly (chronically) kidney disease is analyzed and the occurrence of kidney disease in the human body is detected.

the signs are highlighted.

Key words: renal insufficiency, pathological changes, kidney function, Kidney activity reduction syndrome.

KIRISH. Buyrak kasalligining belgilari mahalliy va umumiy bo'linadi. Birinchisi, organning o'zi bilan bog'liq bo'lgan klinik ko'rinishlarni o'z ichiga oladi. Bu:

1. Bel mintaqasida og'riq.
2. Siydik miqdori kamaygan.
3. Siydikda qon paydo bo'lishi.
4. Siydik rangi o'zgaradi.

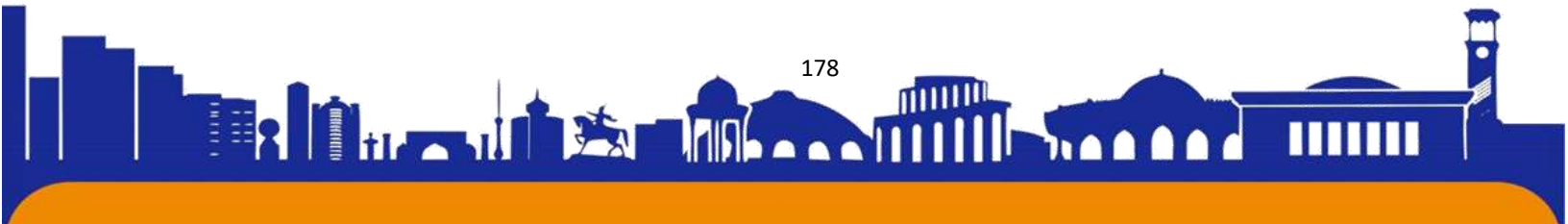
Buyrak kasalliklarining umumiy belgilariga quyidagilar kiradi: isitma, bosh og'rig'i, zaiflik, bo'g'imlarning og'rig'i. Qon bosimi ortishi, uyqudan keyin ko'z ostidagi qoplar paydo bo'lishi, shishishi mumkin.

Diagnostika usullari

Tashxis qo'yish uchun buyrak kasalligining belgilarini bilishning o'zi etarli emas, shuningdek, laboratoriya va instrumental diagnostika o'tkazish kerak.

Kasallikning yallig'lanish xususiyatini ko'rsatadigan klinik qon testini topshirishni unutmang. Immunologik tahlil o'tkazilmoqda, uning natijasida buyrak glomeruliga antikorlar mavjudligini aniqlash mumkin.

Vrach aniq tashxis qo'yishi uchun umumiy tahlil uchun siydik olinadi. Bu oqsil bor yoki yo'qligini ko'rsatadi, zichligi aniqlanadi, leykotsitlar, eritrotsitlar mavjudligi.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

Belgilar - alomatlar - buyrak kasalligi bemorda qaysi turdagi kasallik borligini aniq aniqlash uchun instrumental diagnostikani talab qiladi. Shu maqsadda ultratovush, KT, antegrad rentgenografiya buyuriladi.

Tekshirishlarning barcha natijalarini olgach, shifokor xulosa chiqaradi va davolash rejimini tanlaydi.

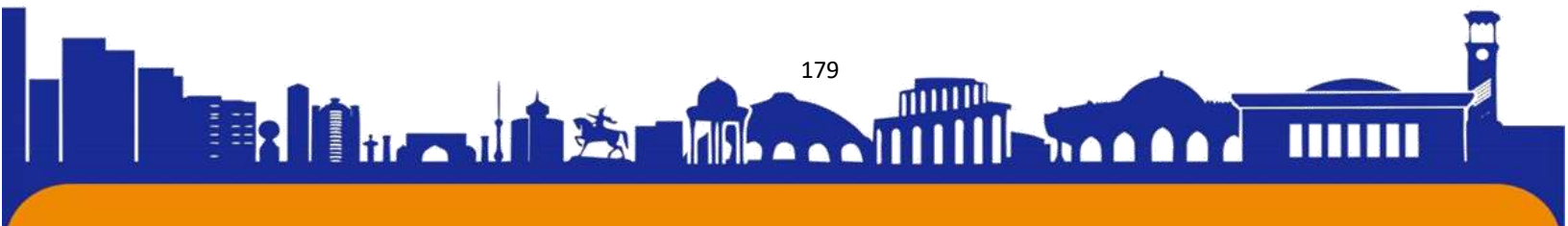
Buyrak chegaralari: Chap buyrak o'ngiga nisbatan yuqoriroq turadi. Chap buyrakni yuqori uchi XI ko'krak umurtqasini o'rtasida, pastki uchi III bel umurtqasining yuqorigi chekkasi sohasida turadi. O'ng buyrakning yuqori uchi XI ko'krak umurtqasining pastki chekkasi sohasida, pastki uchi esa III bel

umurtqasining tanasini o'rtasi sohasida turadi. XII qovurg'a chap buyrakni orqa yuzasini o'rtasidan, o'ng buyrakni esa yuqori uchidan kesib o'tadi. Buyrakning orqa yuzasi pardalari bilan diafragma, belning kvadrat mushagi, qorinning ko'ndalang mushagi va katta bel mushagiga tegib turadi. Uning yuqori uchida buyrak usti bezi joylashgan. Buyrakning oldingi yuzasi qorinparda bilan qoplangan bo'lib, ichki a'zolarga tegib turadi. O'ng buyrakning oldingi yuzasini yuqori uchdan ikki qismiga jigar tegib tursa, pastki uchdan biriga o'ng yo'g'on ichak burilish burchagi tegib turadi. Uning medial chekkasiga o'n ikki barmoqli ichakning tushuvchi qismi tegib turadi. Chap buyrakni oldingi yuzasini yuqori uchdan biriga me'da, o'rta qismiga me'da osti bezi, pastki qismiga och ichak qovuzloqlari tegib turadi. Uning lateral chekkasi taloqqa va chap chamber ichak burilish burchagiga tegib turadi.

Buyrak etishmovchiligi

Funktsiyaning qisman yoki to'liq yo'qolishi bilan buyrak etishmovchiligi tashxisi qo'yiladi. Ushbu kasallik tanadagi doimiy kimyoviy tarkibni saqlab qololmasligi bilan bog'liq. Patologiya natijasida suv-elektrolitlar muvozanati buziladi, tanadan buyraklar tomonidan chiqarilishi kerak bo'lgan barcha moddalar saqlanib qoladi, bu esa zaharlanishni keltirib chiqaradi.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-11

O`tkir buyrak etishmovchiligida bitta yoki ikkala buyrakning faoliyati buzilgan. Ushbu tur turli patologik omillarning parenximaga ta'siri natijasida o'zini namoyon qilishi mumkin. Shuningdek, kasallik nafaqat organizmga dori-darmonlar, toksik moddalar ta'siri natijasida rivojlanishi mumkin.

Surunkali buyrak etishmovchiligi pielonefrit, glomerulonefrit, qandli diabet, zaharlanish natijasida yuzaga keladi.

Siydik chiqarish yo'llari infeksiyasi

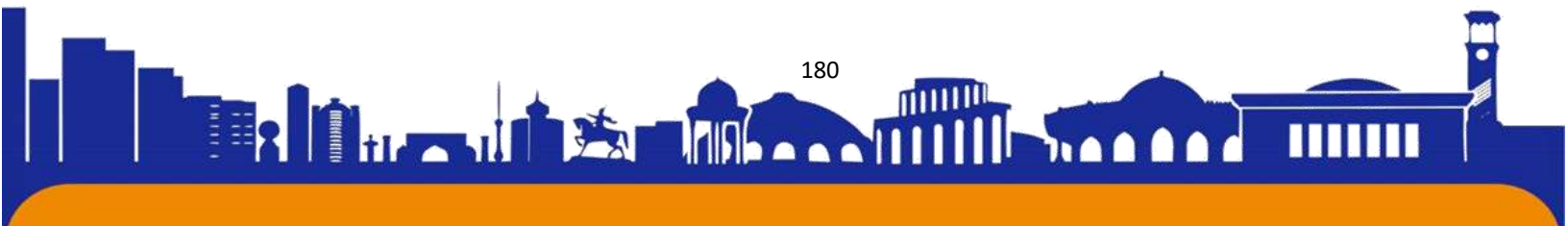
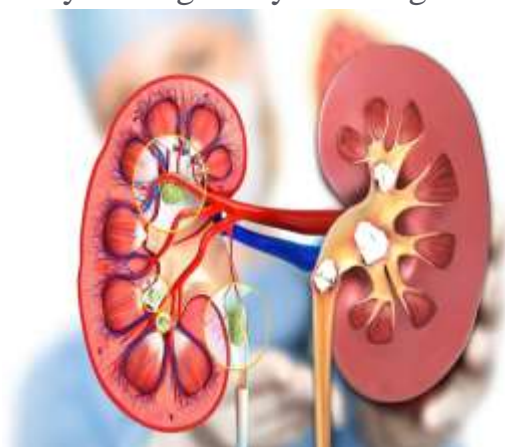
Ayollar va erkaklarda buyrak kasalligining belgilari infeksiyaning siydik chiqarish tizimi orqali ko'tarilish yo'liga kirishi natijasida paydo bo'lishi mumkin. Escherichia coli va boshqa mikroorganizmlar kasallikka olib kelishi mumkin. Bakteriyalarning tanaga kirib borishi natijasida yallig'lanish boshlanadi. U siydik yo'llarida yuqoriga ko'tarilib, buyraklarga etib boradi.

Siydik chiqarish yo'llarining yallig'lanishi siydikning loyqaligi, yoqimsiz hid, qon aralashmasi bo'lgan bemorlarda paydo bo'lganda. Tez-tez siyish, og'riq, noqulaylik bor. Siydik chiqarish tizimining patologiyasi umumiy buzulqik, ko'ngil aynishi, qusish, diareya bilan tavsiflanadi. Bunday hollarda simptomatik terapiya o'tkaziladi va keng spektrli antibakterial preparatlar buyuriladi.

Umumiy muolajalar

Agar buyrak kasalligi aniqlansa, davolanish talab etiladi asoratlarni oldini olish uchun darhol. Siz shifokor bilan maslahatlashmasdan, xalq davolanish usullari bilan davolanishni amalga oshirmasligingiz kerak, o'z-o'zini davolashning boshqa usullari bilan shug'ullaning. Shifokor buyrak kasalligini davolashi kerak. O'zingiz bilan tajriba o'tkazish juda tavsiya etilmaydi.

Buyrak og'rig'iga kist yoki neoplazma, polikistik sabab bo'lishi mumkin. Agar kist topilsa, davolanish faqat kasallik asoratlarni keltirib chiqarsa amalga oshiriladi. Bunday hollarda laparoskopiya ko'rsatiladi.

Metabolik buzilishlar natijasida buyraklarda qum paydo bo'lishi mumkin. Uni chiqarish uchun an'anaviy tibbiyot kabi turli xil dori-darmonlar buyuriladi. Har qanday dori-darmonlarni qabul qilish qat'iy shifokor nazorati ostida amalga oshiriladi.

Buyrak kasalligining belgilari

Profilaktika

Kasalliklarni davolashdan ko'ra oldini olish osonroq ekanligini hamma biladi. Qayta tiklanishni oldini olish uchun dietani qayta ko'rib chiqish kerak. Proteinli ovqatlar, shirin, sho'r, fūme va yog'li ovqatlar, nordon va baharatli ovqatlarning ortiqcha miqdori bilan buyrak patologiyasi paydo bo'lishi mumkin. Bu mahsulotlarning barchasi katta yuk bo'ladibuyraklar, shuning uchun uzoq va sog'lom hayot kechirish uchun bu oziq-ovqatlarni dietadan chiqarib tashlash kerak.

Shuningdek, infeksiyalar, stress va gipotermiya chiqarish funksiyasiga ta'sir qiladi. Agar lumber mintaqada og'riqning eng kichik namoyon bo'lishi ham paydo bo'lsa, darhol shifokorga murojaat qilishingiz kerak. Patologiya qanchalik tez aniqlansa, tiklanish shunchalik tez bo'ladi.

To'g'ri ovqatlanish, stressning yo'qligi, hipotermiya, o'z vaqtida davolangan infeksiyalar buyrak patologiyalari va ularning asoratlari paydo bo'lishining oldini olishga yordam beradi.

XULOSA. Sog'lom turmush tarzi - bu odamning salomatligini saqlash, yaxshilash va kasalliklarning oldini olishga qaratilgan maxsus harakatlarni bajarish qobiliyatidan iborat bo'lgan mahoratdir. Kasallikning oldini olish esa o'z navbatida - kasallikning sabablarini oldini olish yoki bartaraf etish choralari tizimi deyiladi. Profilaktika har xil darajalarda bo'lishi mumkin: birlamchi profilaktika bu kasalliklarning kelib chiqish sabablari va omillarini bartaraf etish bo'yicha chora-tadbirlar tizimi, ikkilamchi profilaktika mavjud kasallikning rivojlanishining oldini olish, uchinchi darajali kasalliklarning qaytalanishining oldini olish. Sog'lom turmush tarzi doirasida kasalliklarning asosiy profilaktikasini aniq ko'rib chiqish odat tusiga kiradi.

Buyraklar hayotiy funksiyalarga ega, shuning uchun ularga yaxshi g'amxo'rlik qilish juda muhimdir. Spirtli ichimliklar va giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bu organlarga doimiy zarar etkazishi buyraklar faoliyatini yomonlashishiga olib keladi.

Yogʻ va yuqori shakarga boy ovqatlardan tashkil topgan kam ovqatlanish vaqt oʻtishi bilan buyraklarga zarar etkazishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. emedic.uz google.ru med.uz yandex.ru
2. Junkeyraning gistologiya asoslari , matn va atlas . Antoni L. Meysher .
<https://uz.medicinehelpful.com/>
3. www.webmedinfo.ru/library *Propedevtika detskix bolezney*
4. 4. Historic American Cookbook Project. 23 Feb 2015;
5. Ibn Sino ning “dorivor oʻsimliklar” kitobidan
6. Fitoterapiya” by N.V. Lazarev;